

**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”**

Европейски съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще!

ПРОЕКТ
BG051PO001-7.0.07-0049-C0001
„Партньорство за равни възможности”

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА
ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА
ЗА ПЕРИОДА 2014 -2020 ГОДИНА
НА ОБЩИНА АКСАКОВО**

*Приета с Решение № 53.11 от Протокол № 053/12.02.2015
на Общински съвет - Аксаково*

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

ГРАД ВАРНА, ЯНУАРИ 2015 Г.

„Разработка на „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства” и Наръчник “Добрите общински практики за социално включване на уязвимите етнически групи” по проект „Партньорство за равни възможности”, с договор № BG051PO001-7.0.07-0049-C0001”; по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Без граници – Компонент 1 – Фаза 2”, по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси“

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	5
1. SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства	8
2. Визия, основаваща се на 10-те принципа на интеграция на ромите, проучените практики от работните посещения в Испания и Румъния	18
3. Цели, приоритети, мерки	22
4. Мониторинг на изпълнението, индикатори за резултат и въздействие	37
4.1. Наблюдение на Стратегията	37
4.2. Оценка на изпълнението на Стратегията и плана .	40
4.3. Актуализация на Стратегията	41
4.4. Индикатори за резултат и въздействие	42
5. План за действие до 2020 година	51
Заклучение	64

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата „Общинска стратегия за социално включване на етническите малцинства“ за периода 2014-2020 година на община Аксаково (Стратегията) е разработена от сдружение „Регионална агенция за предприемачество и иновации – Варна“ (РАПИВ), по договор № 318/19.08.2014 г. с община Аксаково, по проект „Партньорство за равни възможности“ (договор №BG051PO001-7.0.07-0049-C0001, по ОП „Развитие на човешките ресурси“). Стратегията формулира политиките за социална интеграция на тези етнически групи от населението, приложими на общинско ниво, като анализира европейските, държавните, регионални и местни политики в основните сфери на социално-икономическия живот и ги привежда към местните условия и потребности на етнически общности за новия планов седемгодишен период.

Рамката на Стратегията се базира на наличния потенциал на община Аксаково, определен от ситуационния анализ на настоящото състояние и перспективите за развитие, както и политиките, залегнали в актуалните европейски, национални, регионални и областни стратегии за интеграция на етническите малцинства.

Структурата на общинската Стратегия за социално включване на етнически малцинства е разработена според изискванията на Техническата спецификация към договор № 318/19.08.2014 г. и в съответствие на националната стратегия за интеграция на ромите. Общинската стратегия обединява следните основни части – анализ, оценка, стратегическа и финансово-индикативна част и набор от инструменти за реализация, наблюдение и актуализация на Стратегията. Всяка част е логически обвързана и е хронологично и смислово продължение на предходната част.

Анализ на състоянието на етническите малцинства в община Аксаково. Анализът включва географската, историческата и културната характеристика, проследени са закономерностите във функционално-пространственото развитие, социалното, икономическото и демографското състояние на Общината. Разработването на анализа се базира на официална статистическа информация и становища от институции, експерти и стратегически документи в Общината и региона.

Анализът отразява настъпилите промени по отношение на икономическото, социалното и демографското развитие на общината през периода 2007-2013 г. Анализът включва следните основни компоненти:

- Обща характеристика на общината;
- Образование;
- Здравеопазване. Социални дейности;
- Жилищни условия;
- Пазар на труда;
- Дискриминация и върховенство на закона;
- Култура и медии;
- SWOT-анализ.

Визията за социално включване на етнически малцинства. Въз основа на анализа са идентифицирани икономическите, социалните и демографските проблеми. Направени са съответните изводи и са посочени тенденциите за възможностите за социално включване на етническите малцинства от Общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие. Определена е визията и главната цел.

В цели, приоритети и мерки са формулирани специфичните цели, приоритетите за социално включване и мерките за реализиране. Осъществено е балансирано формулиране на аргументирани, изпълними и съответстващи на местните ресурси и специфика предложения, включващи компоненти от SWOT анализа, проследените обществени потребности и препоръки, заедно с насоките на стратегическите документи от по-високо ниво.

Мониторинг на изпълнението, индикатори за резултат и въздействие. Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства, съгласно определените индикатори. Системата за наблюдение и оценка обхваща източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация; индикаторите за наблюдение и оценка; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа; системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинската Стратегия, въз

основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за интегриране по физически и финансови характеристики. За целите на Стратегията се използват два вида индикатори:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие.

Индикаторите за наблюдението и оценката на изпълнението на Стратегията до 2020 г. са посочени в матрица на индикаторите, за да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор. В матрицата са посочени мерните единици, в които се измерват, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната в края на периода на действие на Общинската стратегия.

План за действие до 2020 г. Програмата за реализация на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства през периода 2014-2020 г. осигурява вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на Стратегията, на основата на целите и приоритетите за развитие на Общината. С Плана се определя пакета от дейности за реализация на целите и приоритетите за развитие на Общината до 2020 г., съответните финансови ресурси, структурите отговорни за управление и периода на изпълнение. Източниците за финансиране, предвидени за реализация на приоритетите на Плана, включват три групи финансови източници:

- местни публични източници;
- външни публични източници;
- частни финансови източници.

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства се състои от:

- визия;
- главна цел;
- 6 приоритета;
- 23 специфични цели;
- 135 мерки.

1. SWOT АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ НА ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА

Разработен е SWOT анализ на шестте основни проблемни области на социално включване на етническите малцинства:

- образование;
- здравеопазване и социални дейности;
- жилищни условия;
- пазар на труда;
- дискриминация и върховенство на закона;
- култура и медии.

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в образованието.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
● Наличие на оптимална училищната мрежа от учебни и детски заведения за потребностите на населението на общината; ● Близостта на големия град – Варна е водеща за обезпечаване на населението от средно и висше образование;	● Неосъзнаване на образованието като ценност. Недостатъчна мотивация на родителите децата им да ходят на училище; ● Липса на ангажираност на родителите-роми към училищния живот; ● Недостатъчно владение на български език; ● Висок процент неграмотни или малограмотни възрастни роми, което води до отпадане от образователната система; ● Малък дял на роми, участващи в курсове за обучение или квалификация ● Липса на подходящ со-

	циално-психологически климат в обществото, гарантиращ образователните права на децата и учениците от ромски произход за равнопоставеността им интеграция и развитието на културната им идентичност; • Недостатъчен капацитет в образователните институции за прилагане на интеграционни образователни политики.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Активно участие на училищата и общинската администрация при изпълнение на проекти по европейски и национални програми за развитие на компетенции, професионално обучение и други; • Дейности по осмисляне на свободното време на учениците, включително и на ученици с идентифицирана нужда от специфична подкрепа, както и на ученици с риск от отпадане и/или прояви на агресия, чрез участие в извънкласни и извънучилищни дейности; • Обхващане в детските градини на ромските деца, чиито родители желаят това. Подкрепа в тази насока на социално слабите семейства; • Създаване на условия за	• Високо ниво на социална изолация както на възрастните така и на децата от етническите малцинства; • Наличие на училища, където децата са само представители на етническото малцинство: с. Изворско, с. Любен Каравелово, с. Въглен; • Липса на активност от страна на самите малцинствени общности – родители, специалисти, ученици, младежи, общественици.

децата и учениците роми, живеещи в места с етнически смесено население, да се обучават и възпитават в етнически смесени групи в детските градини и класове в училищата; ● Разработване и прилагане на цялостна програма за превенция на отпадането на деца от образователната система и за реинтеграция на вече отпаднали от училище, вкл. ромски деца; ● Осигуряване на институционална подкрепа за запазване и развиване на етническата и културната идентичност на децата от ромски произход чрез образователно- възпитателния процес; ● Осигуряване на възможност учителските и управленски колективи да преминат през модулни обучения в мулти-културен, интер-културен диалог, което да разшири техния мироглед в опознаване спецификата на живота на своите ученици.	
--	--

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в здравеопазването и социалните дейности.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
● Наличие на оптимална здравна инфраструктура за	● Липса на спешна медицинска помощ за отдалечени-

доболнична помощ; • Наличие на общо практикуващ лекар за всички младежи на територията на общината; • Наличие на социални медиатори, осъществяващи връзка между институциите в Аксаково и хората от малцинствата.	те села и тези без лекарски практики; • Социално-икономическите и жилищно-битови условия, при които живее голяма част от представителите на ромската общност, оказват пряко негативно влияние върху тяхното здраве; • Липса на здравна култура в етническите групи, води до по-високо увреждане на здравето, както и до трайно намалена работоспособност; • Голям дял на здравно неосигурени лица от етническите малцинства; • Остаряло оборудване и материална база; • Липса на здравни медиатори.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Организиране на информационни и разяснителни кампании за повишаване на здравната култура на етническите малцинства, права и задължения като здравноосигурени лица, формиране на здравни умения с цел избягване на рискове; • Наличие на финансиращи програми – европейски и национални в областта на здравеопазването и социалните дейности, които могат да се използват за подобряване на материалната база,	• Висок риск от институционализация на деца от рискови семейства.

преформирани и разкриване на нови услуги, обучение на персонал и др.;

- Включване на представители на ромската общност – здравно-социални сътрудници за работа на терен и здравни медиатори в предоставянето на услуги чрез засилено участие на неправителствените организации;

- Създаване на условия за подобряване на сексуалното и репродуктивното здраве;

- Създаване на условия за достъп на хората от ромската общност до съществуващите национални програми за превенция и контрол на сърдечно-съдови, онкологични заболявания, диабет и други наследствени заболявания;

- Засилване на партньорството, комуникацията и координацията между МЗ, РЗИ, РЦЗ, НЗОК, общопрактикуващите лекари, общините, здравните медиатори и другите отговорни структури, което да се институционализира и превърне в устойчива политика;

- Разкриване на дневни, рехабилитационни, консултативни центрове за социални услуги.

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в сферата на жилищните условия.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Във всички населени места в общината главните улици са асфалтирани и има изградена улична мрежа; • Висок дял на електрифициране на ромските жилища на територията на Общината; • Желание и стремеж на ромите да имат собствен дом.	• Липса на подробни устройствени планове за ромските територии и актуални кадастрални карти за ромските квартали; • Наличие на незаконно строителство и липса на прилежаща инженерна инфраструктура; • Липса на базови комунално-битови условия; • Висок процент необитавани жилища в „непривлекателни” райони, където липсват услуги и възможности за трудова заетост; • Недостиг на общински жилища за нуждаещи се роми, както и за други социално слаби домакинства и семейства и младежи, напуснали специализирани институции или услуги в общността „Защитено жилище”, Център за настаняване от семеен тип и др.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Разработване на Общинска програма за подобряване на техническата инфраструктура в ромските квартали; • Наличие на средства от оперативни програми за доизграждане на техническа	• Пренаселените жилища и общото увеличаване на гъстотата на обитаването натоварват обслужващите системи, които без друго са недостатъчни и произтичащите от това последици са лоши хигиенни условия, здравни

инфраструктура в районите с етническо население.	рискове за населението и социално напрежение;
--	---

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства на пазара на труда.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
● Осигурена сравнително висока заетост сред представителите на етническите малцинства спрямо същата група на национално ниво; ● Подходящи условия за развитие на сектор „селско стопанство“; ● Съпътстващи производства в туристическите комплекси на Варна и Балчик, осигуряващи сезонна заетост; ● Близостта до град Варна определя нейната територия като логистична база за много фирми.	● Малък процент на самонаетите и земеделските стопани сред етническите малцинства; ● Липса на свободни работни места за неквалифициран труд; ● Голям брой роми не отговарят на условията за включване в програми за преквалификация; ● Недостатъчен капацитет за самонаемане и развитие на собствен бизнес, включително финансов и интелектуален капацитет; ● Недостатъчни алтернативи за заетост на хора с ниско образование; ● Силна зависимост на ромите от социални помощи и други бюджетни плащания; ● Липса на мотивация за повишаване на знания и умения на етническите малцинства; ● Липса на трудови медиатори.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
● Възможности за ограничаване, придобиване или	● Селата стават все по-непривлекателни, защото стес-

повишаване на професионалната квалификация на безработни и заети лица, осигуряване на заетост; • Възможности за малкия и среден бизнес за повишаване на конкурентоспособността, разкриване на работни места по оперативните програми; • Дирекцията „Бюро по труда“ активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица.	няват възможностите за обезпечаване на доходи за ромските домакинства; • Възпроизводство на социалния модел на ромите и попадане в спиралата на бедността намалява стимулите за предприемане на активни действия за осигуряване на легален доход; • Неконкурентно положение на пазара на труда на мнозинството от ромите, особено на жените, поради липсата на образование и квалификация; • Нежелание на част от ромите да продължат обучението си или да се включат в активни мерки; • Трайно намалена или загубена трудоспособност, в следствие на заболяване.
---	---

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства от гледна точка върховенството на закона и недопускане на дискриминация.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Високо ниво на толерантността на населението спрямо етническите малцинства в Общината.	• Непознаване на нормативните документи за равнопоставеност и недискриминация; • Липса на доверие в полицията; • Липса на обществени съвети по въпросите на малцинствата.

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
● Наличие на европейски и национално програми за финансиране на дейности за недопускане на дискриминация сред етническите малцинства; ● Наличие на неутвърдени НПО, работещи по въпросите за върховенството на закона, толерантност и недискриминация.	● Чувство за примирение, че дискриминацията е нещо нормално сред представителите на етническите малцинства.

SWOT анализ на социалното включване на етническите малцинства в сферата на „Култура и медии“.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
● Достатъчен брой читалища в които се развива богатата културно-просветна, социална и образователна дейност; ● Наличие на годишен културен календар, в който са отразени националните и местни празници; ● Културните събития са насочени към цялото население на Общината, като празниците не са разделени по етнически и религиозен признак.	● Малък брой на ученици роми в професионалните и художествените училища по изкуствата; ● Липсват механизми за координация при планирането работата на читалищата за реализиране на културна дейност за съхранение и промоотиране културата на етническите малцинства; ● Липсват възможности за развиване на художествените умения и на положителна нагласа към художествената култура на представители на етническите малцинства, които не са обхванати от учебната система; ● Липса на капацитет за адекватно участие на предста-

	вители на етническите малцинства в печатните и електронни медии.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Наличие на европейски и национални източници на финансиране за подкрепа на традиционните и съвременните форми на ромското изкуство и култура; • Развитие на капацитета на читалищата за запазване, развитие и разпространение на ромската култура; • Утвърждаване на принципите на межкултурна диалогичност и по-ефективно регламентиране на етнокултурния плурализъм в обществените медии; • Наличие на европейски програми за подкрепа при осигуряване на присъствие на малцинствените общности в медиите.	• Стереотипи и предразсъдъци от страна на мнозинството от населението.

SWOT анализът дава ясна представа за формулиране на визията, целите, приоритетите и мерките в Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 г. на община Аксаково.

2. ВИЗИЯ, ОСНОВАВАЩА СЕ НА 10-ТЕ ПРИНЦИПА НА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ, ПРОУЧЕНИТЕ ПРАКТИКИ ОТ РАБОТНИТЕ ПОСЕЩЕНИЯ В ИСПАНИЯ И РУМЪНИЯ

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства обвързва тяхната интеграция с наличието на комплекс от условия в няколко сфери на общественно-икономическия живот: образование, здравеопазване, жилищни условия, пазар на труда, върховенство на закона и недискриминация и култура и медии. Стремешът за равнопоставеност в обществото извежда на преден план основните проблеми на малцинствата: съхраняване на културната идентичност; достъп до по-добро образование; по-добро здравеопазване; както и високата безработица; нисък жизнен стандарт и т.н. В условията на пазарна икономика се изисква развитие на личността и утвърждаване на качества на активност и предприемчивост. Значителна част от представителите на малцинствените общности все още принадлежат към определена група като приемат безпрекословно нейните правила и така, лишени от собствен облик, се опитват да оцелеят по странно солидарен начин.

Настоящата Стратегия е разработена въз основата на 10-те основни принципа за включване на ромите, приети от Съвета на Европейския съюз на 08.06.2009 г., които са:

1. Конструктивни, прагматични и недискриминационни политики;
2. Ясно определена, но не изключителна насоченост;
3. Междукултурен подход;
4. Приобщаване към мнозинството;
5. Осъзнаване на измерението за равенство между половете;
6. Трансфер на основани на фактите политики;
7. Използване на общностни инструменти;
8. Участие на регионалните и местните власти;

9. Участие на гражданското общество;

10. Активно участие на ромите.

Десетте общи основни принципа за приобщаване на ромите са инструмент, който е насочен към вземащите решения и определящи политики, ръководителите на програми и проекти. Извлечени от натрупания опит в резултат на успешни политики, те осигуряват рамка за успешно планиране и изпълнение на дейности, подпомагащи приобщаването на ромите.

Заедно с анализиране състоянието на етническите малцинства в община Аксаково са разгледани и възможностите за адаптиране на добри практики от няколко европейски общини, с които Община Аксаково партнира: Молеруса и Игуалада, Испания; Черна вода, Румъния; Корча, Албания и Каварна, България. Под формата на мерки и дейности в Стратегията са включени добрите практики на тези общини, които са дали обнадеждаващи резултати в интегрирането на малцинствата на тяхната територия. Следвайки добрия пример на община Черна вода, са включени мерки, предвиждащи участието на здравни медиатори, които да работят в общността, за информиране на етническото население и подпомагане извършването на профилактични прегледи. В мерките в областта на образованието, културата, жилищната политика и повишаване толерантността на мнозинството също са включени редица добри практики от тези общини.

Разработената Стратегия предлага обща рамка и последователност от конкретни действия за социално включване в основните сфери на гражданите в уязвимо положение на местно ниво. Стратегията е оперативен документ, обединяващ целите и начините за тяхното постигане, при задължително съответствие с Десетте принципа за интеграция на ромите, Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020), Областна стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област с административен център град Варна (2012 – 2020) и Плана за развитие на община Аксаково.

Връзките на Стратегията със стратегическите планове и програмни документи на областно, регионално, национално

и европейско ниво са разгледани в два аспекта: нормативни (регламентирани от действащата законова база) и технологични (продиктувани от самата технология на тяхното разработване). При разработване на Общинската стратегия са използвани и резултатите от извършено проучване състоянието на уязвимите етнически общности в община Аксаково. Взети са под внимание индивидуалните характеристики на Община Аксаково на основата на направен задълбочен анализ на социално-икономическата обстановка, благодарение на който са очертани конкретните главни проблеми, определящи стратегическите и специфични цели на община Аксаково, отнасящи се до маргинализираните групи: подобряване на качеството на живота в Общината и смекчаване на социалните неравенства чрез увеличаване на заетостта и доходите и оптимизиране на здравните и социални услуги, образованието и културата. При разработване на Стратегията са използвани и резултатите от проведени проучвания от социалните медиатори през 2014 година сред уязвимите етнически групи във връзка с предоставените от тях социални услуги.

Умелото използване на подхода „от долу – нагоре“, прилаган при разработването на аналитичната част на Стратегията, в съчетание с този „от горе – надолу“, използващ ефективно стратегическите планови документи, е гаранция за реализацията на работещ План за действие, осигуряващ постигането на целите и приоритетите за интеграция чрез реални обществено значими проекти.

ВИЗИЯ. Община Аксаково – европейска община, с устойчиво развитие при интегрирането на българските граждани от етническите малцинства в обществения и икономически живот и осигуряване на равни възможности и достъп до права, блага, стоки и услуги в обществените сфери и подобряване на качеството на живот, при спазване на върховенството на закона.

ГЛАВНА ЦЕЛ. До 2020 година да се създадат условия за успешно интегриране на българските граждани от етническите малцинства на територията на община Аксаково, чрез подобряване на образованието, равнопоставено участие на па-

зара на труда, повишаване на доходите, добра жилищна осигуреност, достъпно здравеопазване и култура, чрез провеждане на активна социална, демографска, културна и образователна политики, при спазване на принципите на равнопоставеност и недискриминация.

3. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ

Стратегията за социално включване на етнически малцинства включва 6 приоритета:

- **Приоритет 1.** Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция, с 5 специфични цели и 30 мерки.

- **Приоритет 2.** Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства, с 4 специфични цели и 26 мерки.

- **Приоритет 3.** Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства, с 3 специфични цели и 18 мерки.

- **Приоритет 4.** Повишаване на заетостта и равнопоставено участие на пазара на труда на представителите на етническите групи, с 3 специфични цели и 18 мерки.

- **Приоритет 5.** Върховенство на закона и недискриминация, с 5 специфични цели и 25 мерки.

- **Приоритет 6.** Култура и медии, с 3 специфични цели и 17 мерки.

Приоритетите и техните специфични цели са структурирани, като се взема предвид състоянието на етническите малцинства и проблемите при интегрирането им.

Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция.

Специфична цел 1.1. Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование.

Мярка 1.1.1. Обхващане на всички деца от уязвимите групи от етническите малцинства (УГЕМ) на законоустановена възраст в подготвителна група.

Мярка 1.1.2. Обхващане в детските градини на всички деца от УГЕМ, чиито родители желаят това. Подкрепя в тази насока на социално слабите семейства.

Мярка 1.1.3. Създаване на условия за ефективно ранно детско развитие на децата от 3 до 6-годишна възраст със затруднен достъп до детски градини, чрез прилагане на алтернативни форми на обучение и възпитание, базирани в общността.

Мярка 1.1.4. Обхващане на всички деца от УГЕМ в задължителна училищна възраст от образователната система.

Мярка 1.1.5. Създаване на условия за всички деца и ученици роми, живеещи в места с етнически смесено население, да се обучават и възпитават в етнически смесени групи в детските градини и класове в училищата.

Мярка 1.1.6. По-пълно обхващане в подготвителни групи на децата, които не владеят български език и нямат училищна готовност.

Мярка 1.1.7. Включване на разпоредби в правилниците на детските градини, училищата и обслужващите звена за гарантиране на толерантно отношение към децата от етническите малцинства, създаване на подходяща училищна среда и провеждане на политика за борба срещу дискриминацията.

Мярка 1.1.8. Разработване и прилагане на програми за усилено изучаване на български език от най-ранна детска възраст, сред представителите на малцинствените общности, представени на територията на Община Аксаково.

Специфична цел 1.2. Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование.

Мярка 1.2.1. Разработване и прилагане на цялостна стратегия и програма за превенция на отпадането на деца от образователната система и за реинтеграция на вече отпаднали от училище, включително от етническите малцинства.

Мярка 1.2.2. Общностни кампании и работа с етническите малцинства за формиране на подкрепяща среда и превръщане на образованието в устойчива ценност.

Мярка 1.2.3. Привличане на родители в образователния процес и към активно участие в училищния живот. Налагане на образованието като семейна ценност.

Мярка 1.2.4. Целенасочени дейности за въздействие върху родителите на децата за задържането им в училище, осъзнаване на по-добрите шансове за живот на техните деца при наличието на образование, позоваване на добри примери за ре-

ализация на лица от ромската общност.

Мярка 1.2.5. Формиране на родителски клубове/ училищни настоятелства с активното участие на ромски родители в училищата, които се намират в селища с компактно ромско население.

Мярка 1.2.6. Обучение на учители за превенция на отпадането на деца от училище.

Мярка 1.2.7. Включване на деца от етническите малцинства в извънучилищни дейности - курсове, СИП, спортни занимания, летни лагери.

Специфична цел 1.3. Обучение и ограмотяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда.

Мярка 1.3.1. Организиране на програми за обучение и заетост на пълнолетното ромско население.

Мярка 1.3.2. Осъществяване на комуникация и координация между образователните институции и бизнеса.

Мярка 1.3.3. Приложение на програми за професионална квалификация на младежи.

Мярка 1.3.4. Участие в проекти за преодоляване неграмотността сред младите хора.

Специфична цел 1.4. Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда.

Мярка 1.4.1. Специализирана дейност на училищните психолози и педагогическите съветници за улесняване на взаимната адаптация на децата от етническите малцинства към новата образователна среда.

Мярка 1.4.2. Организиране на квалификационни форми за учители за работа в мултиетническа среда и създаване на положителни нагласи.

Мярка 1.4.3. Обучение на учителите от средните училища за ефективна работа в мултикултурна среда.

Мярка 1.4.4. Включване на допълнителен компонент „интеграция на ученици от етническите малцинства” към делегираните училищни бюджети.

Специфична цел 1.5. Увеличаване на процента на роми

със средно и висше образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар.

Мярка 1.5.1. Ежегодно провеждане на мотивационни кампании сред завършващите основно и средно образование от етническите малцинства.

Мярка 1.5.2. Подкрепа на достъпа на ученици, обучаващи се в средни училища до общежитие.

Мярка 1.5.3. Формиране на Ученически парламенти, работещи за превенция на отпадането от училище в училищата, които се намират в селища с компактно ромско население.

Мярка 1.5.4. Създаване на специализиран училищен библиотечен фонд, чрез подкрепата на Националния съвет по етнически и демографски въпроси и други дарители и с активното участие на училищните настоятелства.

Мярка 1.5.5. Осигуряване на общински стипендии за изявени ученици и студенти от уязвимите етнически групи.

Мярка 1.5.6. Включване на ученици и студенти в стажове в общински институции, фирми и неправителствени организации по различни европейски проекти.

Мярка 1.5.7. Съдействие при осигуряване на участие в различни курсове за адекватна реализация на трудовия пазар.

Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства.

Специфична цел 2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички етноси в община Аксаково.

Мярка 2.1.1. Подобряване на профилактичните дейности сред населението от етническите малцинства.

Мярка 2.1.2. Провеждане на профилактични прегледи от дентален лекар за деца от 3 до 7-годишна възраст.

Мярка 2.1.3. Провеждане на задължителни гинекологични прегледи за жените.

Мярка 2.1.4. Осигуряване на достъп на хората от етническите малцинства до съществуващите национални програми за превенция и контрол на сърдечно-съдови, онкологични

заболявания, диабет и други наследствени заболявания.

Мярка 2.1.5. Провеждане на скринингови програми и ранна диагностика на най-разпространените инфекциозни болести, СПИН, ППИ, туберкулоза и други.

Мярка 2.1.6. Подобряване на комуникацията и координацията между МЗ, РЗИ, РЦЗ, НЗОК, общопрактикуващите лекари, Общината и други отговорни структури относно етническите малцинства.

Мярка 2.1.7. Подобряване на подкрепата на хората с увреждания, самотни възрастни хора, пенсионери, деца в риск сред уязвимите етнически групи.

Специфична цел 2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи.

Мярка 2.2.1. Осигуряване и провеждане на широка разяснителна кампания за информиране на ромите за правата и задълженията им като здравно осигурени лица, за подобряване на здравните нагласи и поведение, повишаване на здравната информираност и ефекта от нея за подобряване на достъпа до здравни услуги.

Мярка 2.2.2. Създаване на условия за повишаване на процента на здравно осигурените граждани от етническите малцинства.

Специфична цел 2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда.

Мярка 2.3.1. Създаване на извънкласни форми за здравно образование в училища с предимно ромски деца, клубове и спортни секции.

Мярка 2.3.2. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда.

Мярка 2.3.3. Провеждане на обучителни семинари за здравни специалисти от доболнична помощ, детско и училищно здравеопазване.

Мярка 2.3.4. Включване на представители на ромската общност като здравни медиатори за работа на терен чрез засилено участие на неправителствените организации.

Мярка 2.3.5. Утвърждаване на здравния медиатор като координираща фигура между здравните институции и лицата от малцинствените групи.

Мярка 2.3.6. Идентифициране на населените места, в които има нужда от здравни медиатори и избор на подходящи хора.

Мярка 2.3.7. Осигуряване на ефективна трудова реализация на здравните медиатори и текущото им обучение чрез различни европейски проекти.

Мярка 2.3.8. Разширяване на сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори.

Специфична цел 2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст.

Мярка 2.4.1. Повишаване на здравната култура на бременни и родилки с деца от 0 до 3 годишна възраст, чрез разкриване на допълнителни социални услуги с участието на специалисти и здравно-социални сътрудници.

Мярка 2.4.2. Подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст.

Мярка 2.4.3. Ранно обхващане и наблюдение на бременните сред представителите на етническите малцинства от женска консултация, с цел намаляване ранната раждаемост, детската смъртност и майчината смъртност.

Мярка 2.4.4. Повишаване броя на обхванатите от имунизации и създаването на условия съответните медицински служби да работят в синхрон с програмите за здравно образование за бременните и родилките на деца от 0 до 3 годишна възраст.

Мярка 2.4.5. Провеждане на разяснителни кампании за активизиране на родителите, при провеждане на имунизационни кампании за деца.

Мярка 2.4.6. Формиране на здравни и социални умения на младежите (12 – 18г.) за опазване на здравето, контрол върху рисковото поведение и семейното планиране, чрез предоставяне на допълнителни социални услуги с участието на специалисти.

Мярка 2.4.7. Информационна кампания сред жените за

превенция на ранната бременност, трафика на жени и домашното насилие.

Мярка 2.4.8. Активно съдействие на обучени здравни специалисти в усилията им за обхващане на бременните до четвъртия месец на бременността и регистрация, консултации с лекар – специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ при раждане.

Мярка 2.4.9. Осъществяване на дейности за семейно планиране и за повишаване на капацитета на семействата за формиране на семейните отношения и средата за отглеждане и възпитание на децата и превенция на изоставянето.

Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства.

Специфична цел 3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства.

Мярка 3.1.1. Разработване на Общинска програма за подобряване на техническата инфраструктура в населени места с ромско население.

Мярка 3.1.2. Проектиране на техническа инфраструктура – водоснабдяване и канализация, улична мрежа и др.

Мярка 3.1.3. Изграждане на улична канализация и асфалтиране на улиците в населените с представители на етническите малцинства - гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Любен Каравелово.

Мярка 3.1.4. Реализация на благоустрояването с преобладаващо ромско и смесено население и подобряване състоянието на техническата инфраструктура, асфалтиране на улици, изграждане на тротоари, благоустрояване на алеини мрежи, зелени площи и детски площадки в гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Любен Каравелово.

Мярка 3.1.5. Изграждане и поддържане на сгради за обществено ползване (читалища, библиотека и кметство в гр. Игнатиево).

Мярка 3.1.6. Изграждане на обекти на социалната инфра-

структура: здравни заведения, образователни заведения, обекти за култура и отдих, полиция, поща след актуализиране на устройствените планове.

Специфична цел 3.2. Подобряване на жилищните условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства.

Мярка 3.2.1. Създаване на благоприятна обществена среда за подобряване на жилищните условия на етническите малцинства.

Мярка 3.2.2. Стимулиране на граждански инициативи за подобряване на жизнените условия, подържане и хигиенизиране около жилищните пространства.

Мярка 3.2.3. Разработване на система за подпомагане на семейства от етническите малцинства при извършване на неотложни ремонти на жилищата им в кризисни ситуации.

Мярка 3.2.4. Подобряване на жилищните условия в квартали с компактно население от етническите малцинства, целящи осигуряването на съвременна жилищна среда.

Мярка 3.2.5. Отреждане на нови територии за жилищно строителство, с възможности за деконцентриране на териториите с компактно население, представители на етническите малцинства.

Мярка 3.2.6. Продължаване на процеса за изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри, които да обхващат зони, населени компактно с представители на етническите малцинства.

Специфична цел 3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища.

Мярка 3.3.1. Общинска програма за изграждане на социални жилища с прилежащата им инфраструктура за крайно нуждаещи се.

Мярка 3.3.2. Изграждане на социални жилища – определяне на терени и строителство.

Мярка 3.3.3. Осъществяване на съпътстващи дейности за подобряване на нивата на заетост, образование, социални и здравни услуги на настанените, в социални жилища.

Мярка 3.3.4. Осигуряване на подходящо, алтернативно жилищно настаняване в случай на евакуация на семейства от

етническите малцинства от домовете, които обитават незаконно или при опасност за тяхното здраве и сигурност.

Мярка 3.3.5. Предоставяне на общински жилища за лица и младежи, включително от ромски произход, напуснали специализираните институции или услуги тип „защитено жилище” и „център за настаняване от смесен тип”.

Мярка 3.3.6. Привличане на НПО и изявени лица от общността за изграждане на поведенчески модели за формиране на отношение на отговорен и добър стопанин при предоставяне на право на ползване на недвижим имот.

Мярка 3.3.7. Преустройство на неизползваеми сгради в общешжития за бездомни и социално слаби представители на етническите малцинства.

Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи.

Специфична цел 4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства.

Мярка 4.1.1. Да се повиши броя на включените безработните роми и други представители на етническите малцинства в организирани курсове за придобиване на професия.

Мярка 4.1.2. Организиране на обучение за придобиване на умения по традиционните за ромите занаяти: копанарство, калайджийство, кошничарство, ковачество, което ще възроди и запази тези автентични за ромите занаяти.

Мярка 4.1.3. Осигуряване на възможност за заетост, в т. ч. чиракуване и стажуване след преминатите обучителни курсове.

Мярка 4.1.4. Включване на ниско образовани и неквалифицирани лица в схема, която комбинира субсидирана заетост през летните месеци, обучение за грамотност или квалификация през зимните месеци, последващо стажуване при работодател.

Мярка 4.1.5. Организиране на квалификационни курсове за безработните с по-високо образование по: компютърна гра-

мотност, предприемачество, изготвяне на бизнес проекти, започване и стартиране на собствен бизнес, социални дейности и др.

Мярка 4.1.6. Придобиване на професионална квалификация в рамките на годишните програми за обучение по Националния план за действие по заетостта.

Специфична цел 4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етническите малцинства.

Мярка 4.2.1. Провеждане на обучения за служителите в бюрата по труда за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население.

Мярка 4.2.2. Организиране на мотивационни кампании на Центъра за развитие на общността и местните клубове сред обезкуражени, неактивни и дълготрайно безработни лица.

Мярка 4.2.3. Разкриване на центрове за партньорство между служители на Бюрото по труда, представители на администрацията, работодатели и ромски организации.

Мярка 4.2.4. Назначаване на работа в Бюрото по труда на специалисти от ромски произход, които познават проблемите на общността и могат да се явяват като “медиатори” при обслужването на лицата.

Мярка 4.2.5. Организиране на срещи, семинари, дискусии, кръгли маси и кампании с цел преодоляване на проблемите, които срещат представителите на етническите малцинства в процеса на търсене на работа.

Мярка 4.2.6. Осигуряване на насърчителни дейности за заетост и самозаетост на ромите в селското стопанство.

Мярка 4.2.7. Организиране и провеждане на информационни дни на “Отворените врати” за запознаване с възможности за кандидатстване по проекти за собствен бизнес.

Специфична цел 4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи.

Мярка 4.3.1. Организиране на местни трудови борси, посредством които да се осигурява връзка между работодатели и безработни представители на малцинствата.

Мярка 4.3.2. Включване на безработни лица от етнически-

те малцинства в програми и мерки финансирани по реда на Закона за насърчаване на заетостта и по схемите на ОП "Развитие на човешките ресурси".

Мярка 4.3.3. Проучване за необходимостта и възможностите за предоставяне на алтернативни форми на заетост на безработни представители на етническите малцинства.

Мярка 4.3.4. Повишаване на заетостта с акцент на младежката заетост сред етническите малцинства, живеещи на територията на община Аксаково, чрез грантови схеми и проекти от страна на Общината и местни нестопански организации.

Мярка 4.3.5. Разкриване на изнесени приемни на Бюрото по труда.

Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация.

Специфична цел 5.1. Борба с дискриминацията и повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства.

Мярка 5.1.1. Провеждане на редовни информационни кампании, които възпитават етническа толерантност сред гражданите.

Мярка 5.1.2. Подобряване информираността на етническите малцинства относно правата им и социалните придобивки, които се предлагат.

Мярка 5.1.3. Информиране на малцинствените общности относно нормативните документи третиращи, равенство, недискриминация и за организации в защита на жертвите на дискриминация.

Мярка 5.1.4. Осигуряване на защитена среда, където хората да се чувстват уверени и спокойни да докладват за случаи на дискриминация и злоупотреба с човешките им права.

Мярка 5.1.5. Използване на спорта като дейност в защита от дискриминация и формиране на толерантно поведение.

Специфична цел 5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики.

Мярка 5.2.1. Стимулиране участието на структурите на гражданското общество, ангажирани с проблемите на ромското включване, в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на интеграционите политики.

Мярка 5.2.2. Увеличаване броя на зетите роми в публичната администрация и подобряване квалификацията на вече назначените служители.

Мярка 5.2.3. Предоставяне на специално обучение за медиатори и назначаването им в администрацията, за работа на терен в ромските квартали с цел подпомагане на ромите в контактите им с администрацията.

Специфична цел 5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда.

Мярка 5.3.1. Повишаване на капацитета на служителите в общинската администрация и служителите в органите на МВР по отношение на борбата с трафика на хора и престъпленията от прояви на дискриминация, насилие и омраза, основани на етническа принадлежност.

Мярка 5.3.2. Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда.

Мярка 5.3.3. Привличане на млади роми, неформални лидери в структурите на полицията за работа на терен в ромските квартали, с цел гарантиране реда и обществената сигурност.

Мярка 5.3.4. Информационна и мотивационна кампания сред ромски младежи за информиране относно условията за кандидатстване в полицията.

Мярка 5.3.5. Назначаване на роми като полицейски служители.

Мярка 5.3.6. Подобряване на ефективността на работата на служителите в правоохранителните органи в мултиетническа среда при спазване стандартите по правата на човека.

Специфична цел 5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност.

Мярка 5.4.1. Използване на авторитета на ромските лидери за превенция на престъпността в ромските села.

Мярка 5.4.2. Провеждане на мероприятия, целящи превен-

цията на престъпността сред децата и младежите, относно трафика на хора и проституцията.

Мярка 5.4.3. Превантивна дейност срещу разпространението на наркотиците. Мярка 5.4.4. Провеждане на периодични срещи на Районното полицейско управление с модераторите и лидерите на етническите групи за планиране на съвместни действия.

Мярка 5.4.5. Насърчаване на семейното съветничество, включвайки към отговорност майките/бащите за противосоциалните действия на техните деца.

Мярка 5.4.6. Подобряване на междусъседските отношения чрез популяризиране на основни норми за добро съжителство между гражданите.

Специфична цел 5.5. Защита правата на ромската жена.

Мярка 5.5.1. Подпомагане реализацията на инициативи за професионално ориентиране на ромски жени, с цел трудова реализация.

Мярка 5.5.2. Реализация на дейности по превенция по най-болелите проблеми на ромската жена – ранните бракове и ранната раждаемост, изоставянето на децата в домовете за отглеждане, проституция и др.

Мярка 5.5.3. Дейности срещу нарушаване правата на ромските жени в следствие на традиционни ромски практики за съжителство на съпругески начала с непълнолетни и злоупотреба с родителската власт.

Мярка 5.5.4. Увеличаване на формите за пряко участие на ромската жена в проекти за съвместно обучение, като средство за постепенно преодоляване на формите на дискриминация.

Мярка 5.5.5. Насърчаване на равнопоставеността между жените и мъжете и осигуряване на предпоставки за успешна реализация и нова социална роля на ромската жена.

Приоритет 6. Култура и медии.

Специфична цел 6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общи-

ната.

Мярка 6.1.1. Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на етническите малцинства, представени на територията на община Аксаково.

Мярка 6.1.2. Развитие на любителското изкуство сред малцинствата, като предпоставка за професионално развитие и реализация.

Мярка 6.1.3. Стимулиране на етническите малцинства за активно участие в обществения и културен живот.

Мярка 6.1.4. Представяне на ромската общност – проблеми, традиции, култура и съвременни достижения в печатните и електронни медии.

Мярка 6.1.5. Включване в официалния културен календар на община Аксаково на събития по повод „Банго Васил” и Международния ден на ромите – 8-ми април -осигуряване на общински целеви средства за организиране на тези празници.

Мярка 6.1.6. Актуализиране на програмите на ключови културни прояви в Общината с цел осигуряване на участие на състави и творци от етническите малцинства.

Мярка 6.1.7. Засилване на ролята на читалищата, разположени на територии, населени с етнически малцинства.

Мярка 6.1.8. Подкрепа участието на ромски състави и формации в етнофестивали в други общини.

Мярка 6.1.9. Отбелязване на ромските празници в средните училища/ читалища, чрез самодейни прояви.

Специфична цел 6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура.

Мярка 6.2.1 Представяне на ромската култура, обичаи и традиции посредством съвременни методи за визуализация в средните училища и читалища.

Мярка 6.2.2. Повишаване на административния капацитет на служителите в администрацията по отношение на културните ценности и обичаи на различните етнически малцинства.

Специфична цел 6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите.

Мярка 6.3.1. Осигуряване на условия за равен достъп на ромската общност до участие в печатните и електронни ме-

дии.

Мярка 6.3.2. Разработване и разпространение на информационни материали, представящи културата и традициите на етническите малцинства.

Мярка 6.3.3. Своевременно разпространение на информация за събития от всички сфери на живота на етническите малцинства, особено за реализацията на културни мероприятия.

Мярка 6.3.4. Обучения на представители на печатни и електронни медии за преодоляване на съществуващите стереотипни представи и негативни нагласи.

Мярка 6.3.5. Насърчаване на представителите на културните институции и читалищата за ефективна работа с медиите за представяне на етническите малцинства.

Мярка 6.3.6. Организиране на тренинги и кръжоци за развитие на умения на хора от ромската общност за писане и изработка на медийни материали.

4. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

4.1. Наблюдение на Стратегията

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на Стратегията.

В цялостния процес на наблюдение и при спазване на принципа за партньорство следва да участват представители на общинската администрация, представители на Общинския съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и представители на гражданското общество.

4.1.1. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинската стратегия за социално включване цели осигуряването на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсното осигуряване на местното развитие. Системата осигурява ефективно изпълнение на Стратегията, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. В Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Стратегията влиза и Плана за действие, който включва списък с дейностите и тяхната принадлежност и принос към целите, приоритетите и мерките, времеви график и финансови източници за реализация.

Системата за наблюдение и оценка обхваща източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията; индикаторите за наблюдение и оценка; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа; системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Източници, начини и периодичност за събиране, обработка и анализиране на информация. Набирането на подходяща информация за резултатите е основен фундамент за извършването на описаните видове оценки, в резултат на които, на по-късен етап могат да се актуализират и прецизират дейностите в Плана за действие, които следва да претърпят промени поради настъпили изменения на факторите на средата и/или някои промени в държавните политики.

Данните, въз основа на които се извършва наблюдението и оценката се събират от институции и партньори:

- Национален статистически институт (НСИ);
- Районна здравноосигурителна каса (РЗОК);
- Районно управление Полиция -Аксаково (РУП);
- Дирекция” Социално подпомагане”;
- Дирекция ”Бюро по труда”;
- Представители от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация;
- Други надеждни регионални и местни източници на информация.

Данните се събират, обработват и анализират ежегодно с цел да послужат за разработването на Годишен доклад за наблюдението на изпълнението на Стратегията и Плана за действие.

Индикаторите за наблюдение и оценка на Общинската стратегия и Плана за действие отчитат степента на постигане на целите и приоритетите за развитие, определени в него, въз основа на данните за физическото и финансовото им изпълнение. Те отчитат конкретните продукти, резултатите и въздействието от изпълнението на целите и приоритетите за развитие. Индикаторите, на чиято база се извършва наблюдението и оценката са:

- индикатори за резултат;
- индикатори за въздействие.

Орган за наблюдение на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие е Общинският съвет чрез мониторинг и прилагане на

различни форми за наблюдение и оценка.

Система на докладване и осигуряване на информация и публичност. Резултатите от наблюдението и оценката на Стратегията за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие, се отчитат при изпълнението на Областната стратегия за интегриране българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в област с административен център град Варна и на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите.

4.1.2. Екип, извършващ наблюдението на изпълнението.

Кметът на Община Аксаково определя Оперативна група за наблюдение и оценка на изпълнението на Стратегията и Плана за действие. Кметът определя конкретния състав на Групата със своя заповед, като представителите на Общинския съвет в групата се определят на заседание на Общинския съвет.

Групата е в състав:

- заместник кмет на Общината;
- двама общински специалисти;
- трима общински съветника;
- трима представители на НПО;
- трима представители на етническите групи.

Към Групата за наблюдение на изпълнението на Стратегията и Плана за действие могат да се привличат експерти по стратегическо планиране и етническите въпроси.

При възлагане на оценки органите за управление на регионалното развитие изискват писмени доказателства за установяване на съответствието с посочените изисквания и за липсата на конфликт на интереси от кандидатите.

Основните функции на Групата за наблюдение и оценка са:

- Разглеждане и утвърждаване на индикаторите за наблюдение на изпълнението на Стратегията и Плана за действие;
- Извършване на периодичен преглед на постигнатия напредък в изпълнението на Стратегията и Плана за действие;
- Разглеждане на резултатите от изпълнението на мерките

и степента на постигане на целите;

- Разглеждане на резултатите от междинната оценка;
- Разглеждане на предложения за преразпределение на средствата по заложените мерки;
- Изказване на предложения за изменение на Стратегията и Плана за действие с цел тяхното подобряване.

4.1.3. График за наблюдение и реализация на Плана.

Оперативната група за наблюдение извършва следните дейности:

1. Ежегодни наблюдения - за изпълнението и напредъка по реализацията на Стратегията и плана за действие. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад.

2. Наблюдения при необходимост – при сериозна промяна в ситуацията, при задание от Общинския съвет и други, Групата изготвя документ, съгласно поставената задача.

3. Наблюдения в края на периода. Групата изготвя доклад за цялостното изпълнение на Стратегията за социално включване на етническите малцинства, с оценка на постиженията и въздействието от реализацията на Плана, оценка на ефективността на ресурсите, анализ на изпълнението, изводи и препоръки за новата Стратегия и др. Препоръчва се включването на външни експерти.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на Стратегията за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие се изготвя по определен от кмета на Общината ред и се одобрява от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината.

4.2. Оценка на изпълнението на Стратегията и Плана

Оценката обхваща всеки стадий от жизнения цикъл на Стратегията и Плана за действие – предварителна, междинна и последваща.

Предварителната оценка се разработва до края на първата година от действието на Стратегията. Осигурява информа-

ция за съвместимостта между целите на политиката и планираните дейности.

Междинната оценка на Стратегията се извършва не по-късно от 4 години от началото на периода на нейното действие, който е 7 години. Идентифицира и анализира резултатите в началния период на изпълнение, дава препоръки за промени в мерките и ресурсите за остатъка от плановия период. На базата на тази оценка се определя необходимостта от актуализация на документите.

Последващата оценка на изпълнението на документите за стратегическо планиране се извършва не по-късно от 1 година след изтичането на периода на неговото действие. Тази оценка разглежда постиженията, резултатите и въздействието от изпълнената Стратегия.

4.3. Актуализация на Стратегията

При актуализацията на Стратегията и Плана за действие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално – икономическите характеристики на развитието на Общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на Стратегията до края на съответния период.

Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства и Плана за действие се актуализират:

1. При съществени промени на икономическите и социалните условия в Общината;
2. В съответствие с актуализирания документ за изпълнение на Областната стратегия за интеграция;
3. В резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
4. При съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на Стратегията;
5. На основата на резултатите от междинната или последваща оценка.

За актуализиране на Стратегията и Плана за действие се

разработва актуализиран документ за изпълнение за остатъка от периода на неговото действие. Изработването и приемането на Актуализираната общинска стратегия за социално включване и Актуализиран план за действие се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на Общинската стратегия за социално включване.

4.4. Индикатори за резултат и въздействие

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинската стратегия за социално включване на етнически малцинства за периода 2014 – 2020 година и Плана за действие до 2020 г., отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на Общината по физически и финансови характеристики.

За целите на Плана се използват два вида индикатори:

- Индикатори за въздействие;
- Индикатори за резултат.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода до 2020 година. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи – с качествени оценки.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на изведените в Плана приоритети и мерки за развитие на Общината в периода до 2020 година. Определените индикатори, там където е възможно са количествено измерими и имат за цел осигуряване на обективност на направените оценки и изводи (в годишните доклади от наблюдението на изпълнението на Плана, междинната и окончателната оценка) по отношение на напредъка при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

За някои от т.нар. „меки мерки“, за които не могат да бъдат определени обективни количествени индикатори, приноса им за постигане на специфичните цели се оценяват посредством качествени оценки в годишните доклади по наблюдение из-

пълнението на Плана, междинната и окончателната оценка.

В Таблици 4.1. и 4.2 са представени специфичните количествени индикатори на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година и Плана за действие до 2020 година, чрез които се осъществява наблюдението на Стратегията.

Таблица 4.1. Индикатори за въздействие на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година

Приоритет	Описание на индикатор за въздействие	Мярка/ период	Източник на информация	Начална стойност	Целева стойност	Ръст на изменение	Период на отчитане
Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция	Разработени и изпълнени проекти за повишаване на образователното ниво на етническите малцинства	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, РИО на МОН		5	5	През периода
	Разработени и изпълнени проекти за подобряване на образователната инфраструктура	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, РИО на МОН		4	4	През периода
Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства	Разработени и реализирани проекти съвместно между институции и НПО относно повишаване на здравната култура на уязвимите групи	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	2	2	През целия период

	Изменение на брой здравно неосигурени лица	%/ 2020 г.	РЗОК, НСИ, Община Аксаково	48%	20%	-28%	През целия период
Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства	Разработени и изпълнени проекти за подобряване на жилищни условия и благоустрояване на териториите	Брой	Община Аксаково	0	3	3	През целия период
Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи	Изменение на заетите лица от етническите групи	%/ 2020 г.	НСИ	45,17%	60%	14,83%	През целия период
Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация	Изпълнение на проекти за формиране относно зачитане на човешки права, избягване на стереотипи и толерантност	Брой	Община Аксаково, НПО, РУП		3	3	През целия период
Приоритет 6. Култура и медии	Изпълнение на проекти за разширяване на читалищната дейност	Брой	Община Аксаково		4	4	През целия период

Таблица 4.2. Индикатори за резултат на Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства за периода 2014 – 2020 година

Специфична цел	Описание на индикатор за резултат	Мярка/ период	Източник на информация	Начална стойност	Целева стойност	Ръст на изменение	Период на отчитане
1.1. Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование	Изменение на брой деца от етническите малцинства, обхванати в предучилищно и начално образование	%/ 2020 г.	РИО на МОН, Община Аксаково	0	50%	50%	През целия период
1.2. Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование	Изменение на брой отпаднали ученици в основна степен на образование от етническите малцинства	%/ 2020 г.	РИО на МОН, Община Аксаково	11%	4%	-7%	През целия период
1.3. Обучение и ограмотяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда	Изменение на брой ограмотени възрастни от етническите малцинства	%/ 2020 г.	Община Аксаково	0	20%	20%	През целия период

1.4. Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда	Изменение на брой педагогически специалисти с подобрена квалификация	%/ 2020 г.	РИО на МОН, Община Аксаково	0	60%	60%	През целия период
1.5. Увеличаване на процента на роми със средно и висше образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар.	Изменение на брой роми	%/ 2020 г.	РИО на МОН, Община Аксаково	35%	60%	25%	През целия период
2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички	Изменение на брой профилактични прегледи	%/ 2020 г.	РЗОК	0	65%	65%	През целия период
	Брой разяснителни кампании	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	5	5	През целия период
2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи	Изменение на брой здравно неосигурени лица	%/ 2020 г.	РЗОК, НСИ, Община Аксаково	48%	20%	-28%	През целия период
2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда	Брой обучени здравни специалисти	Брой/ 2018 г.	Община Аксаково	0	15	15	През целия период
2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст	Брой консултативни кабинети	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	2	2	През целия период

3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства	Рехабилитирана пътна мрежа в километри	Км/ 2020 г.	Община Аксаково	4	11	7	През целия период
	Брой ремонти и обновявания	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	8	8	През целия период
3.2. Подобряване на жилищната условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства	Изменение на брой социално слаби ромски и други уязвими семейства с подобрени жилищни условия	%/ 2020 г.	Община Аксаково	0	40%	40%	През целия период
3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища	Брой привлечени НПО и лица от общността	Брой/ 2018 г.	НПО, Община Аксаково	0	20	20	През целия период
4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства	Брой обучени лица	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, АЗ	0	420	420	През целия период
4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етническите малцинства	Брой мотивирани лица	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, АЗ	0	500	500	През целия период
4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи	Брой разкрити приемни и центрове	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, АЗ	0	2	2	През целия период

5.1. Борба с дискриминацията, повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства	Брой информационни кампании	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	24	24	През целия период
5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики	Брой привлечени структури на гражданското общество	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, НПО	0	20	20	През целия период
5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда	Брой участници в семинари	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, РУП	0	40	40	През целия период
5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност	Брой проведени срещи	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково, РУП	0	6	6	През целия период
5.5. Защита правата на ромската жена	Брой проведени информационни кампании	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	6	6	През целия период
6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общината	Изменение на брой служители в администрацията с повишен капацитет	%/ 2020 г.	Община Аксаково	0	40%	40%	През целия период

	Брой читалища с разширена дейност	Брой/ 2018 г.	Община Аксаково	0	3	3	През целия период
6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура	Брой проведени обучения	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	5	5	През целия период
6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите	Брой изработени информационни материали	Брой/ 2020 г.	Община Аксаково	0	18 000	18 000	През целия период
	Брой обучени представители на печатни и електронни медии	Брой/ 2018 г.	Община Аксаково	0	8	8	През целия период

5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ДО 2020 ГОДИНА

Приоритет 1. Повишаване на образователното ниво на представителите на етническите малцинства, гаранция за успешна и устойчива интеграция					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 1.1. Повишаване на обхвата на децата от етническите малцинства в предучилищното и началното образование					1 800 000
Д.1.1	Извършване на основни ремонти, разширение и облагородяване на ОДЗ, ЦДГ	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ОбБж, ДБж	
Д.1.2	Разработване и прилагане на програма за насърчаване на отговорно родителско отношение към образователната интеграция и отработване на конкретни умения и отношения	Община Аксаково	2015 - 2018 г.	ЕФ	
Д.1.3	Създаване и внедряване на програма за подготовка на деца в ранна детска възраст (3-6 години) за бъдещо пълноценно включване в образователния процес чрез допълнителни занимания с децата	Община Аксаково	2015 - 2018 г.	ЕФ	
Д.1.4	Създаване на програма и провеждане на обучителни модули в ОДЗ и ЦДГ по превенция на насилието	Община Аксаково	2015 - 2018 г.	ЕФ	
Д.1.5	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родителите от етнически малцинства относно ползите от предучилищното образование	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Д.1.6	Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинствени групи в училищни настоятелства и/или обществени съвети	Община Аксаково	2015 - 2020 г.		
Д.1.7	Разкриване на училищни центрове за деца със затруднения в усвояването на учебния материал от семейства на малограмотни родители, които не могат да им помагат	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 1.2.Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основната степен на образование					2 140 000
Д.1.8	Изграждане на допълнителни корпуси към СОУ в селища, населени основно деца от етническите малцинства, вкл. закрити сп. зали		2015 - 2018 г.	ОББж, ПРСР	
Д.1.9	Разработване на програма за образователна интеграция на деца от етнически малцинства	Община Аксаково	2015 - 2016 г.	ОББж, ОПРЧР	
Д.1.10	Организиране на кампании за повишаване на осведомеността на родителите от етнически малцинства относно ползите от основното образование за намаляване на отпадането на децата в училищата	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.1.12	Разкриване на училищни центрове за деца със затруднения в усвояването на учебния материал от семейства на малограмотни родители, които не могат да им помагат	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.1.13	Ангажиране на родители на деца и ученици от етническите малцинствени групи в училищни настоятелства или обществени съвети	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Д.1.14	Стимулиране включването на ученици от уязвими етнически малцинства в ученически парламенти и клубове по интереси за СИП	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.1.15	Разкриване на училищни центрове за деца от етническите малцинства, изключени от училищата с цел ежедневно организиране на свободното им време	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.1.16	Реинтегриране на отпадналите ученици чрез предоставяне на възможности за самостоятелно, вечерно обучение и алтернативни форми на извънкласни форми на обучение	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 1.3 Обучение и ограмотяване на неграмотни и малограмотни представители на етническите малцинства с цел интегрирането им на пазара на труда					500 000
Д.1.17	Предоставяне на условия и услуги за увеличаване на квалификацията и достъпа до заетост на ромите	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ОбБж, ОПРЧР	
Д.1.18	Ограмотяване на възрастни роми	Община Аксаково, Агенция по заетостта, НПО, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, частно финансиране	
Специфична цел 1.4. Подобряване на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда					150 000
Д.1.19	Повишаване квалификацията на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда за превенция за отпадане на деца от училище	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ОПРЧР, ЕФ	

Д.1.20	Повишаване на капацитета на училищните екипи за разработване и изпълнение на проектни предложения	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ОПРЧР, ЕФ	
Д.1.21	Повишаване на капацитета на училищните екипи за прилагане на добри практики на НПО за провеждане на извънучилищни и извънкласни дейности за обхващане и стимулиране на деца от етническите малцинства за образователна интеграция	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2020 г.	ОПРЧР, ЕФ	
Д.1.22	Включване на допълнителен компонент „интеграция на ученици от етническите малцинства“ към делегираните училищни бюджети	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ОББЖ	
Специфична цел 1.5. Увеличаване на процента на роми със средно и висше образование и тяхната успешна реализация на трудовия пазар					80 000
Д.1.23	Предоставяне на възможности за практики за ученици и студенти от уязвими етнически малцинства в реална работна среда (стажове)	Община Аксаково, НПО, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, ОПРЧР, частно финансиране	
Д.1.24	Осигуряване на общински стипендии за изявени ученици и студенти от уязвимите етнически групи и достъп до общежития	Община Аксаково	2015 - 2020 г.		
Д.1.25	Разработване и внедряване на програма за училищна медиация	Община Аксаково, училища, НПО	2015 - 2018 г.		

Приоритет 2. Достъп до здравеопазване и социална интеграция на уязвимите групи от етническите малцинства					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 2.1. Осигуряване на условия за адекватна и равнопоставена медицинска помощ и здравна профилактика на представителите на всички етноси в община Аксаково					50 000
Д.2.1	Осъществяване на профилактични прегледи, имунизации и диагностика с мобилни кабинети в населени места с компактно население от етническите малцинства	Община Аксаково, РЗОК	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Д.2.2	Организиране на разяснителни кампании пред родители относно важността за регистриране на деца при личен лекар	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Специфична цел 2.2. Увеличаване на процента на здравно осигурените лица сред уязвимите етнически групи					50 000
Д.2.3	Повишаване на информираността на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства относно правата и задълженията на пациентите и видовете медицински услуги	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 2.3. Повишаване на здравните знания и информираността на представителите на етническите малцинства. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда					70 000
Д.2.4	Повишаване на здравната култура чрез провеждане на разяснителни кампании	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Д.2.5	Назначаване и утвърждаване на здравен медиатор като координираща фигура между здравните институции и лицата от етническите групи	Община Аксаково	2015 - 2015 г.	ОбБж, ЕФ	
Д.2.6	Осъществяване и разширяване на сътрудничеството на личните лекари със здравните медиатори	Община Аксаково, РЗОК	2015 - 2020 г.	ОбБж, ЕФ	
Специфична цел 2.4. Подобряване грижите за бременните жени, новородените и децата в предучилищна и училищна възраст					50 000
Д.2.7	Организиране на консултативни кабинети в населени места с предимно ромско население по въпросите на сексуалното и репродуктивното здраве, семейно палниране, начините на предпазване от сексуално предавани инфекции	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 3. Жилищни условия и благоустрояване на териториите, компактно населени с етнически малцинства					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 3.1. Подобряване на техническата инфраструктура на селата, кварталите и махалите, обитавани от компактно население на етническите малцинства					13 400 000
Д.3.1	Изработване подробни устройствени планове за урбанизирани територии - селищни образувания			ОбБж, ПРСР	
Д.3.2	Подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежа на градове и села, обитавани от компактно население на етнически малцинства			ОПОС, ПРСР	

Д.3.3	Рехабилитация на уличната мрежа в гр. Игнатиево, с. Слънчево и с. Кичево			ОбБж, ПРСР	
Д.3.4	Изграждане и поддържане на сгради за обществено ползване - читалища, библиотеки			ОбБж, ПРСР	
Д.3.5	Изграждане на обекти на социалната инфраструктура			ОбБж, ПРСР	
Д.3.6	Преоборудване на отоплителните инсталации за работа с газ на обществените сгради в гр. Игнатиево			ОбБж, ПРСР	
Д.3.7	Обновяване на централната част (площад), създаване на зона за отдих и изграждане на детска площадка в селища с компактно ромско население			ОбБж, ПРСР	
Д.3.8	Корекция и удълбочаване на дере гр. Игнатиево			ОПОС, ПРСР	
Специфична цел 3.2. Подобряване на жилищната условия на социално слаби ромски и други уязвими семейства					200 000
Д.3.9	Изработване на методика с критерии за оценка за подбор на нуждаещите се лица от социални жилища	Община Аксаково, НПО	2015 - 2017 г.	ЕФ	
Д.3.10	Стимулиране участието на лицата от етническите малцинства за подобряване на жилищните условия, поддържане и хигиенизиране	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	

Д.3.11	Продължаване на процеса за изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри, които да обхващат зони, населени компактно с представители на етническите малцинства			НФ	
Специфична цел 3.3. Изграждане и рехабилитация на социални жилища					100 000
Д.3.12	Изработване на методика с критерии за оценка за подбор на нуждаещите се лица от социални жилища	Община Аксаково, НПО	2015 - 2017 г.	ЕФ	
Д.3.13	Привличане на НПО и изявени лица от общността за изграждане на поведенчески модели за формиране на отношение на отговорен и добър стопанин при предоставяне на право на ползване на недвижим имот	НПО	2015 - 2018 г.	ЕФ	
Приоритет 4. Повишаване на заетостта и равнопоставеното участие на пазара на труда на представителите на етническите групи					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 4.1. Обучение и повишаване на квалификацията на безработни и ниско платени лица, представители на етническите малцинства					350 000
Д.4.1	Организиране на професионални обучителни курсове за безработни лица, представители на етническите малцинства, включително по традиционни за ромите занаяти	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ, ОПРЧР, частен сектор	

Д.4.2	Организиране на квалификационни курсове за безработни с по-високо образование по компютърна грамотност, предприемачество, изготвяне на бизнес проекти, започване и стартиране на собствен бизнес, социални дейности и др.	ДБТ, Община Аксаково, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.3	Осигуряване на възможност за заетост, в т.ч. чиракуване и стажуване след преминатите обучителни курсове	Община Аксаково, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, ОПРЧР, частен сектор	
Специфична цел 4.2. Мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етнически малцинства					100 000
Д.4.4	Насърчаване на заетостта чрез включване на безработните лица от етнически малцинства в програми и мерки финансирани по Закона за насърчаване на заетостта и оперативните програми	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020 г.	НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.5	Организиране на срещи, семинари и информационни кампании с цел мотивиране на неактивни и обезкуражени лица от етнически малцинства	НПО, Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.4.6	Организиране на обучения за служители на бюрата по труда за придобиване на специфични умения за работа с представители на ромското население	ДБТ	2015 - 2020 г.	НФ, ОПАК	
Д.4.7	Назначаване на трудов медиатор с произход от етническите малцинства	Община Аксаково	2015 - 2017 г.		

Д.4.8	Организиране на семинари и информационни кампании за стимулиране заетостта на ромите в селското стопанство	ДБТ, НПО, частен сектор	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ, ПРСР, частен сектор	
Специфична цел 4.3. Подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението от етническите групи					200 000
Д.4.9	Разкриване на изнесени работни места на бюрото по труда или консултативни приемни	ДБТ	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.4.10	Разкриване на центрове за партньорство между служители на бюрото по труда, на общинската администрация, работодатели и представителни организации на етническите малцинства	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.4.11	Включване на лица от етническите групи в национални програми за заетост и мерки	ДБТ	2015 - 2020 г.	НФ, ОПРЧР, частен сектор	
Д.4.12	Организиране и провеждане на информационни дни на "Отворените врати" за запознаване с възможности за кандидатстване по проекти за собствен бизнес	Община Аксаково	2016 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 5.1. Борба с дискриминацията, повишаване на осведомеността относно основните човешки права и правната култура на етническите малцинства					70 000
Д.5.1	Обучения на полицейските служители за ефективна дейност в мултиетническа среда	РУП	2015 - 2017 г.	ЕФ, НФ	

Д.5.2	Провеждане на информационни кампании за повишаване на осведомеността относно права и правната култура на етническите малцинства	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.5.3	Провеждане на информационни кампании за борба с нетолерантността и стереотипите към етническите малцинства	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.2. Осигуряване на условия за участие на етническите малцинства в процеса на вземане на решения при разработването и прилагането на местни интеграционни политики					10 000
Д.5.4	Стимулиране участието на структурите на гражданското общество, ангажирани с проблемите на ромското включване, в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на интеграционните политики	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.3. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда					25 000
Д.5.5	Предприемане на превантивни действия срещу разпространението на наркотиците в ромските квартали и квартали със смесено население	Община Аксаково, РУП, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Д.5.6.	Провеждане на подготовителни курсове за ромски младежи, желаещи да започнат работа в полицията: по български език, физическа подготовка и психологическа пригодност	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	

Д.5.7	Провеждане на семинари за повишаване на ефективността на работата на служителите в правоохранителните органи в мултиетническа среда при спазване стандартите по правата на човека	Община Аксаково, РУП, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ, НФ	
Специфична цел 5.4. Осъществяване на съвместни действия на полицията и ромската общност					25 000
Д.5.8	Провеждане на семинари, срещи в училищата за повишаване на осведомеността по въпросите за агресията сред подрастващите, тютюнопушенето, употреба на алкохол, домашното насилие и др.	НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 5.5. Защита правата на ромската жена					25 000
Д.5.9	Дейности срещу нарушаване правата на ромските жени в следствие на традиционни ромски практики за съжителство на съпругески начала с непълнолетни и злоупотреба с родителската власт	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.5.10	Превенция по наболелите проблеми на ромската жена – ранните бракове и ранната раждаемост, изоставянето на децата в домовете за отглеждане, проституция и др.	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Приоритет 6. Култура и медии					
реф. №	дейност	отговорна организация	времеви период	източник на финансиране	индикативна стойност (лв.)
Специфична цел 6.1. Съхранение и развитие на традиционните за всеки етнос - култура, творчество и обичаи. Равен достъп до обществения и културен живот на Общината					60 000

Д.6.1	Повишаване на капацитета на служителите на читалища за запазване, развитие и разпространяване на ромската култура	Община Аксаково, НПО	2015 - 2017 г.	ЕФ	
Д.6.2	Подкрепа за разширяване на дейността на читалищата в райони със смесено етническо население	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.6.3	Включване на мероприятия за отбелязване на специфични за етническите малцинства празници и традиционни чествания в културния календар на Община Аксаково	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.6.4	Осигуряване на подкрепа на индивидуалното и групово участие на творци и изпълнители от етническите малцинства в национални конкурси и фестивали	Община Аксаково, НПО	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Специфична цел 6.2. Повишаване на осведомеността по отношение на ромите и тяхната култура					30 000
Д.6.5	Организиране на обучения на служителите в администрацията за повишаване на капацитета им по отношение на културните ценности и обичаи на различните етнически малцинства	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ОПАК	
Специфична цел 6.3. Присъствие на малцинствените общности в медиите					18 000
Д.6.6	Разработване и разпространение на информационни материали, представящи културата и традициите на етническите малцинства	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	
Д.6.7	Обучения на представители на печатни и електронни медии за преодоляване на съществуващите стереотипни представи и негативни нагласи	Община Аксаково	2015 - 2020 г.	ЕФ	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Разработената „Общинската стратегия за социално включване на етническите малцинства” за периода 2014 – 2020 г. на община Аксаково е основополагащ документ за решаване на проблемите на етническите малцинства

Изпълнението на Стратегията е тест за развитието на гражданското общество. Постигането на резултатите зависят от доброто управление, адекватния мониторинг и ефективното взаимодействие между ангажираните институции на общинската и държавна администрация с представителите на неправителствени организации, образователните институции, бизнеса и етническите малцинства.

Настоящото издание съдържа стратегическата част на Стратегията за социално включване на етническите малцинства. С пълния текст на стратегията може да се запознаете на сайта на община Аксаково www.aksakovo.net и на сайта на партньорската мрежа <http://equalopportunities.info>.